

O knize

Příručka portrétního fotografa

Autoři: Šimon Pikous,
Lucie Jánská a kolektiv

134 stran, přes 200 fotografií
a schémát, praktická
kroužková vazba

Cena: 790 Kč

PIKOUSOVA PŘÍRUČKA PORTRÉTNÍHO FOTOGRAFA PROVEDE PRACÍ V ATELIÉRU

Trh s domácí fotografickou literaturou po víc než deseti letech ožívá. Může za to nový text Šimona Pikouse. Jeho Příručka portrétního fotografa rovnou hází za hlavu zbytečné teoretizování a jde přímo k věci – k tvrdé praxi ateliérového svícení, volbě ohniskových vzdáleností a reálné práci s modelem. K jejímu vzniku přispěli i čtenáři časopisu FotoVideo a nyní ji mají možnost získat jako dárek k předplatnému.

Text: REDAKCE, **foto:** LIBERECKÁ ŠKOLA FOTO•GRAFICKÁ A KOL., <https://lsfliberec.cz/>

Třináct let, přesně tak dlouho jsme v Česku čekali na původní, systematickou knihu o portrétní fotografii. Šimon Pikous, spjatý s Libereckou školou fotografie, kašle na líbivé softwarové filtry. Vrací se k úplnému základu obrazové tvorby – k fyzice. Těch 134 stran zkrátka není „coffee table book“ na hezké listování, ale normální pracovní nástroj. Díky kroužkové vazbě kniha zůstane ležet otevřená na konkrétním schématu svícení klidně hned vedle tetheringového monitoru. Tady prostě někdo přemýšlel, jak to bude fungovat v reálném nasazení.

OPTIKA A EXPONOMETRIE V PRAXI

První třetina se drží čisté fyziky a geometrie scény. Výběr ohniska tu nestojí na pocitech, ale na jasných faktech o kompresi pozadí a perspektivním zkreslení obličeje. Pikous analyticky rozebírá vztahy mezi formátem snímáče, ohniskem a vzdáleností od foceného člověka. Zatímco komerční materiály lákají na „krémový bokeh“, tahle příručka vás postaví nohama na zem tvrdým vysvětlením clony, difrakce a hloubky ostrosti. Kapitoly o exponometrii reflektují tvrdou praxi. I ostření profíci

Porovnání různých světelných nástavců a odrazných desek
V tabulce vidíte úhlasky portrétů nasvícených plastickým světlem pomocí různých nástavců, s odraznou deskou a bez ní. Některé rozdílů jsou nepatrné (distanční rslý versus desinka velký), ale o dobré nebo výjimečné fotografii často rozhodují právě tyto detaily. Legenda ke schémátům:
Levé schéma ukazuje, odkud dopadá světlo na modelku v bočním (horizontálním) směru. Právě schéma znázorňuje výškově umístění světla, tedy jeho vertikální směr.

Octabox

Reflektor

Reflektor s deskou

Octabox s deskou

86 Světlo

Základy svícení

Světlo denní

Denní světlo je stále považováno za jedno z nejkrásnějších svícení. Vlastně celý princip ateliéru práce se v podstatě jen snaží napodobit ideální efekt denního světla. S trochou nadsázky se dá říci, že potřebujete jen okno a zeď. Jenže vaši zákazníci chtějí vidět vybavený fotografický ateliér. Škoda tomu, nakonec, ve „Žnání“ se píše.

„Ovšem nedisponujeme doma oněmi efekty světelnými, jež nám snad ateliér skýtl, avšak naproti tomu získáme onoho intimního, náladového, byť snad někdy jednostranného osvětlení, které nám produkuje všemi směry zdroj světla ateliérového mnohdy ani poskytnouti nemůže.“

Umělé světlo

Umělé světlo není závislé na slunečním, případně jiném přírodním jasu. Jeho výhodou je stálost, intenzita a možnost modulace. Dělí se na světlo stálé, trvalé (např. žárovky, zářivky, ledky) a světlo zábleskové (externí blesky, stroboskopy, studiové sestavy).

Při fotografování se často budete setkávat s odbornou terminologií. Zapamatujte si alespoň ty hlavní pojmy, které se používají pro svícení umělým světlem.

- Osvětlení je jednoduché v případě, kdy má světlo stejný směr, nebo složené, pokud jde z více směrů (z více zdrojů).
- Hlavní světlo je světlo směřující přímo na objekt nebo na jeho nejdůležitější část. Jeho úkolem je nasvítit scénu, definovat rozvržení jasu a stínu, vytvořit hlavní světelný efekt. Ve srovnání s běžným osvětlením scény by mělo objekt

67

s moderními bezzrcadlovkami občas naráží na situace, kdy matrix měření expozice při složitějším svícení zkrátka selže. Schválně se podívejte na fóra jako Fred Miranda – problémy s konzistencí expozice při míchání ambientu a zábleskového světla na lokaci se tam řeší neustále. Text tenhle konflikt řeší napřímo vysvětlením, jak měřit dopadající světlo.

ARCHITEKTURA SVĚTLA A STUDIOVÝ WORKFLOW

Největší síla knihy se ukazuje v ateliéru. Světlo je tu definováno přes jeho tvrdost,

směrovost a spektrální složení. Nečekejte zkratkovitá řešení typu „dej tam jeden deštník a ono to nějak dopadne“. Scéna se staví systematicky od hlavního světla přes fill-light až po separaci pozadí. Porovnání kontinuálního LED světla a klasického záblesku je rozebráno čistě z pohledu surového výkonu a reálného nasazení – včetně limitů pro synchronizační časy a použití modifikátorů. O tom, že kniha jde do hloubky, svědčí i zařazení tipů o make-upu přímo od vizážistky Lucie Jánkové. Portrét je tu brán jako výsledek dlouhého produkčního řetězce. Nevhod-

ný pudr vám zničí specular highlights na pleti daleko rychleji, než si s tím pak poradíte lokální úpravou v Capture One. Na base ISO se v ateliéru zkrátka žádná chyba při přípravě neschová. Snad jediná škoda je, že se text jen tak okrajově otre o problematiku generativní AI. Vzhledem k rychlému vývoji difuzních modelů je ale vlastně logické, že se tištěná kniha vyhýbá predikcím, které by brzy zastaraly. •

Předplatné časopisu s Příručkou portrétního fotografa najdete pod tímto odkazem.

12× časopis FotoVideo
+ kniha Příručka portrétního fotografa v hodnotě 790 Kč

Praktický a srozumitelný rádce, který vám pomůže zorientovat se v portrétní fotografii krok za krokem, s jasnými příklady, vysvětlením a postupy, co dávají smysl v reálné praxi.

Autor: Šimon Píkous

UŠETŘÍTE
1588 Kč!

Platí do vyprodání zásob.

ZÍSKÁTE

12× časopis FotoVideo 1788 Kč
+ Příručku portrétního fotografa 790 Kč
celkem za 2578 Kč

ZAPLATÍTE

990 Kč